

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 60 coroane. — Pe șase luni 30 coroane. — Pe trei luni 15 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joi și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

— Prețul inserțiunilor, după învoială —

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Viață nouă școlară

La intrarea în vremea păcii, atenția cârmuitorilor statului nostru se îndreaptă asupra instituției, de unde au să răsară viitorii eroi, sau viitorii criminali, — după cum îș împlinesc datoria persoanele acelea care, acasă și în școală, poartă sarcina frumoasă și spinoasă de crescători.

Zicem acasă și în școală; căci familia e datoare a sprijini munca școalei, și a nu dărâma binele ce se clădește acolo cu nu puțină jertfă.

Fără să fie cineva pedagog iscusit, va înțelege totuși, că învățătorul și profesorul, dacă nu se impun tinerimii atât prin cunoștințele lor, cât și prin modul de viață afară de păreții școalei, formează o pacoste și nenoroc pentru mințile primitoare, ce li s'au încredințat spre a le desvolta și desăvârși.

Dar, cunoștințele generale de creștere, cu o conduită ireproșabilă, se cer și dela părinții copiilor.

Crescătorul, pentru a sluji ca ideal pentru viitorul cetățean, are să fie deplin moral, exact în împlinirea datoriilor și om vrednic de încrederea primită, — și nu mai ales iubitor de forme deșarte exterioare și de preocupări goale de înțeles.

Pedagogul luminat va fi urzitorul unor puteri harnice și conștiente, cu duh de inițiativă și cu gândire neatârnată.

Crescătorul adevărat știe și caută să ajute școlarii în lucrarea lor obositoare și îi face să simtească plăcere și bucurie, pe lângă toată truda depusă pentru a birui greutățile cărții.

Crescătorul leneș sau neștiutor face pe elevi să se bucure mai ales atunci, când ei scapă de învățătură: acestor elevi li s'a făcut urâtă cartea; ajunși în viața publică nici nu citesc absolut nimic, afară doar de gazete cu știri mărunte sau senzaționale.

Eată cam ce fel de servicii, bune și rele, au să aducă aceia, cărora li se încredințează creșterea copiilor noștri.

Răspunderea cade firește asupra crescătorilor; — dar cade și asupra organelor,

care astăzi, când ni-a răsărit alt soare, au luat asupra lor sarcina de-a alege și a institui puterile didactice în școalele, ce ni s'au deschis în condiții atât de fericite. (x)

Sinod arhiepiscopal extraordinar

Ședința II

Ședința se deschide la 5 ore după amiază.

Se citește protocolul ședinței I și se autentică.

La ordinea zilei urmează comisiunea organizatoare. Raportorul aceleia, deputatul Dr. Aurel Vlad, referă asupra actului consistorial în afacerea noului episcopii cu reședința în Cluj, și a alegerii consistorului pentru acea episcopie.

La chestiunea aceasta vorbesc deputații Dr. Nicolae Bălan și Dr. Ioan Fruma, apoi se încheie dezbaterile și se primește propunerea Comisiunii cu unanimitate, enunțându-se următorul conclud:

1. Sinodul alege în sesiunea aceasta un consistor cu sediul în Cluj, constând din 27 membri, conform dispozițiilor statutului organic. În fruntea acestuia până la alegerea episcopului alege un președinte din cler.

Consistorul acesta conform concludului congresual Nr. 90 din 1903 este întru toate coordonat consistorului din Sibiu. (Analogia Arad-Oradea-Mare).

2. Consistorul ales se constituie sub presiul președintelui și își începe activitatea la 1 Octombrie 1919 st. nou.

3. Jurisdicțiunea acestui consistor se estinde asupra celor 12 protopopiate specificate în concludul congresual Nr. 67 din 1909 cum și asupra celor 10 parohii dela Târnava, cari cu 1 Ianuarie 1920 trec la protopopiatul Murăș-Oșorheiului. (Concludul sinodal din 1901 Nr. 59.)

4. Asesorii aleși în Cluj nu pot fi în același timp și asesori la consistorul arhiepiscopal, și au să se declare în termen de 3 luni pentru care loc optează, ca să se poată face întregirile necesare prin sinodul proxim. (Concludul congresual Nr. 90 1903.)

Intru cât sinodul ar alege depreședinte al consiliului din Cluj, un asesor ordinar din senatul bisericesc arhiepiscopal, postul acestuia nu se întregeste, ci rămâne rezervat pe seama celui ales până după alegerea de episcop în nou înființând episcopie a Clujului.

5. Președintele consistorului din Cluj, asesorii referenți, pe cari îi va alege acest consistor în ședință plenară, secretarul,

jurisconsultul, personalul oficiului de casă și de manipulație etc., primesc salariile lor din fondul general administrativ până la 1 Ianuarie 1920, și eventual și mai departe, până ce nu urmează împărțirea și predarea fondurilor divisibile și a cuotelor din fondurile nedivisibile.

Proiectul de împărțire a fondurilor are să se facă prin o comisiune esmisă din partea consistoarelor interesate dintre membrii consistorului arhiepiscopal și dintre cei ai consistorului din Cluj, care comisiune va prezenta elaboratul său sinodului proxim spre decizie finală.

6. Salariile funcționarilor dela consistorul din Cluj, nu pot fi mai mici ca a celor din arhiepiscopie, dar cu considerare la prețul cvartierelor din Cluj, — funcționarii dela Cluj vor avea cel puțin cu 10% mai mult la banii de cvartir după salariul fundamental, decât cei din arhiepiscopie.

7. Consistorul din Cluj este autorizat a alege însuși referenții salariați, în fiecare senat câte unul, dintre asesorii onorari, ori din alte persoane apte, fie în cale de concurs, fie din persoanele cunoscute cu aptitudini, — în mod provizoriu, — având a prezenta sinodului proxim raport.

Toți asesorii și funcționarii aleși pentru consistorul din Cluj, sânt considerați de funcționari provizori, așa încât sinodul nou înființând episcopii a Clujului va avea dreptul să-și aleagă independent organele sale.

8. Spesele cu transportarea arhivei, cassa de fier, a mobilierului și spesele de permutare ale președintelui le supoartă, și anticipează consistorul arhiepiscopal, care va da pentru acest scop deocamdată din fondul general 100.000 coroane pelângă socoteală ulterioară.

9. Bugetul ordinar prezentat de anexa dela Cluj cu intrate 199.000 cor. și ieșite 198.600 cor. se aprobă.

Aceeași comisiune prin același referent raportează asupra actului consistorial Nr. 4912/1919, din 6 Iulie 1919, cu care se înaintează adresa protopresbiterului Gregoriu Pletosu din Bistrița, că reflectează, să fie ales asesor consistorial în senatul bisericesc al consistorului eparhiei Clujului.

Se ia act.

Același raportor referă asupra actului consistorial Nr. 4946/1919, din 6 Iulie 1919, cu care se înaintează protestul clerului și poporului din tractul Ungurașului față de concludul sinodului arhiepiscopal luat în sesiunea ordinară din anul curent în afacerea vicariatului arhiepiscopal.

Peste acel act se trece la ordinea zilei.

Urmează la ordinea zilei alegerea consistorului pentru dieceza cea nouă. Se alege comisiunea de scrutinii în persoana deputaților Lazar Triteanu și Dr. Octavian Sglimbea. Pentru facerea de combinări, ședința se suspende pe 10 minute.

După redeschiderea ședinței, se pune la ordine alegerea asesorilor pentru Consistorul din Cluj.

Se declară aleși de asessori:

a. În senatul bisericesc: Dr. Ioan Lupaș, Vasile Duma, Vasile Gan, Gregoriu Pletosu, Tulliu Roșescu, Iovian Mureșianu, Petru Popoviciu, Ioan Iliescu și Simeon Ciuca.

b. În senatul școlar: Dr. Onisifor Ghibu, Dr. Sebastian Stanca, Aurel Munteanu, Dr. Sextil Pușcariu, Nicolae Bogdan, Dr. Ioan Mateiu, Dr. Georgiu Viit, Dr. Valeriu Moldovanu, și Dr. Vasile Pahone.

c. În senatul episcopesc: Pompeiu Morușca, Zaharie Man, Virgil Nistor, Dr. Alexandru Dragomir, Antoniu Mandea, Iosif Popescu, Dr. Zosim Chirtop, Ioan Herman și Dr. Gavriil Buzura.

Urmează la ordinea zilei alegerea președintelui pentru consistorul din Cluj. La apelul nominal răspund 38 de deputați, dintre cari deputații Nicolae Ivan și Dr. Pavel Roșca nu votează. Au votat deci 36 deputați.

Înainte de a purcede la scrutinii, deputatul Dr. Pavel Roșca declară, că a înțeles, cumcă la locul acesta este luat în combinație și asesorul consistorial Nicolae Ivan. Și deoarece în sesiunea ordinară din primăvara acestui an întreg consistorul arhidiecezan a fost pus sub cercetare disciplinară pentru afacerea cu zona culturală, care afacere este încă pendentă, cere, ca să se abstea dela această combinațiune de președinte, și să se aleagă o altă persoană afară de consistorul arhidiecezan.

Sinodul a trecut peste cerere și a finalizat alegerea. La scrutinii se constată că a primit: Nicolae Ivan 29 voturi, Petru Popoviciu 1 vot, Dr. Vasile Saftu 1 vot, iar 5 bile au fost albe.

În temeiul acestui rezultat: Se declară ales de președinte al consistorului din Cluj asesorul consistorial Nicolae Ivan.

Deputatul Nicolae Ivan mulțămind pentru încrederea, cu care a fost onorat, declară că primește mandatul sinodului.

Față de acest conclud deputatul Dr. Pavel Roșca anunță vot separat, care se alătură la protocol sub litera C.

Pentru verificarea protocolului din această ședință se ia următorul conclud:

Autenticarea se va face prin o comisiune sinodală, constatătoare din deputații sinodali aflători în Sibiu, care comisiune se va întruni sub presidiul ordinar în sala de ședințe a consistorului arhidiecezan în 8/21 Iulie a. c. la ora 11 din zi.

Cu aceasta s'a terminat sesiunea extraordinară a sinodului arhidiecezan seara la 7 ore.

Comunicat oficial

— din 23 Iulie 1919 —

Frontul de ost: Schimb de focuri de armă pe întreg frontul. Bande bolșevice care au încercat să treacă Nistrul la Rogi și Corzevo, au fost respinse cu pierderi.

Frontul de vest: Luptele continuă aprig pe întreg frontul Tisei.

Marele Cartier General.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (Modificată)

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) Acei cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comenta, în orce chip, știri fie adevărate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orce chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de război

Program de lucru

VI

Chemarea bisericii a fost totdeauna să ridice cultura în popor. Cultura o poate cultiva, o poate lăți în sinul poporului numai un cler luminat. Avem deci sfânta chemare să purtăm grijă de creșterea, de cultivarea clerului nostru.

Cultivarea clerului să meargă paralel, pe același nivel, și cu acele mijloace, cu care se face cultivarea tuturor cetățenilor patriei.

Vom îngriji deci de instituturile chemate a crește clerul.

În special vom stăruia din toate puterile, ca la universitatea românească din Cluj să se înființeze facultatea teologică, unde să ne creștem clerul înalt.

Seminariile actuale să le susținem în stare bună, să le provedem cu internat, unde elevii să aibă gratuit pe lângă instrucțiune și locuință și întreagă provăderea cu cele necesare.

Suprema autoritate bisericească din arhidieceza noastră, corporațiunea legislativă a bisericii noastre, sinodul arhidiecezan din sesiunea ordinară a anului acestuia sub Nr. 67 a adus următoarea hotărâre:

Având în vedere necesitatea de a ridica nivelul culturii clerului bisericii noastre, bine știind, că numai un cler cult poate reprezenta astăzi cu succes idea creștină, și-și poate îndeplini cu folos marea sa chemare în mijlocul poporului;

Având în vedere, că în mijlocul atâtor confesiuni cu preoți bine calificați clerul bisericii noastre numai având pregătire academică și la același nivel cu ceilalți intelectuali ai noștri, își va putea ține prestigiul înălțat în mijlocul societății;

Având în vedere, ca organizarea învățământului superior pentru noi români de dincoace de Carpați numai atunci va fi completă, că proiectata universitate românească din Cluj numai atunci va fi cu adevărat o „universitas litterarum”, dacă va fi reprezentată în cuprinsul ei și ramura științelor teologice bisericești, care formează începutul literaturii și al științei românești;

Sinodul însărcinează consistorul arhidiecezan, ca să intervină la consiliul dirigent pentru a se înființa în organismul universității, ce se va deschide în Cluj, îndată la început și o facultate teologică ortodoxă.

Acest mandat al sinodului nostru arhidiecezan este cea mai legitimă dorință a bisericii noastre. Și până acum am căutat să ținem în cele ale culturii cu spiritul timpului, cu celelalte confesiuni, favorizate de soarte cu guverne cari aveau și pricepere, și inimă caldă pentru interesele

bisericiilor privilegiate din statul vechi ungar. La universitățile din Ungaria noi ortodoxii nu am avut facultate teologică, unde să ne creștem clerul nostru. Alergat-am deci la universități străine, de unde a cules tinerimea, junimea noastră, știință și învățătură, cum culege albina mierea din floare. Începând dela George Lazar, care a făcut studii teologice la universitatea din Viena, junimea noastră a alergat până pe timpul lui Șaguna la facultatea teologică dela universitatea din Viena, și de acolo a adus știință fundamentală teologică. Pe timpul lui Șaguna, și până în era mitropolitului Mețianu, tinerii absolvenți ai teologiei noastre continuau a cerceta universitățile din Germania, luând lecții dela profesori cu nume la facultățile de teologie protestante. În timpul din urmă tinerii noștri au primit cultura cuviincioasă la universitatea din Cernăuți, — și dorul după cultură temeinică totdeauna a fost cald în inima clerului nostru.

Acuma că bunul Dumnezeu ne-a pus pe toți la un loc în România Mare, și ne-a făcut pe toți fii buni ai unei mame iubitoare, azi, când statul nu mai are copii mașteri, azi când în Cluj avem universitatea noastră, cerem cu insistență, ca să se organizeze facultatea teologică ortodoxă română, întocmită după toate rânduielile.

În direcțiunea aceasta cerem măsuri de urgență.

În toamna aceasta se va organiza și consistorul ortodox român din Cluj, se va organiza noua episcopie ortodoxă română, în fruntea diecezei se va așeza arhiereul dorit de toată suflarea română, și se va organiza și facultatea teologică ortodoxă în buna înțelegere cu autoritatea bisericească.

Credința noastră este, că se va face un internat la acea facultate și se vor lua toate dispozițiunile, ca elevii acelui institut să easă bine pregătiți și în cele ale teologiei practice, și în ale ritualului.

Dând astfel o cultură înaltă clerului pe o scară cu celalalt tineret al nostru, am ajuns la starea normală dorită de părinții noștri, stare de care noi preoțimea actuală n'am avut parte.

Seminariile actuale le vom desvolta mai departe spre a ne crește clerul de mir, de rând pentru trebuințele sufletesti ale poporului. Dacă va fi trebuință le vom mai înmulți, vom stăruia ca și în aceste să fie gratuită atât instrucțiunea, cât și întreținerea întreagă. Spre scopul acesta vom cere subvențiuni dela guvernul țării, căci tot ce facem pentru biserică, facem pentru popor, facem pentru stat, dăm cetățeni morali, cinstiți și cu frica lui Dumnezeu, susținem ce am moștenit dela părinții noștri, dela moșii și strămoșii noștri.

În tineretele mele din catehismul cel bogat am învățat ce au învățat părinții noștri: «Să fim creștini buni, și oameni de omenie».

În spiritul acesta ne vom crește noi tinerimea la seminariile noastre, în facultățile dela universități, și statul va avea cetățeni crescuți de biserică: creștini buni și oameni de omenie.

Cinstea și omenia, caractere oțelite, oameni morali, oameni cu frica lui Dumnezeu, și cu rușine de oameni, oameni sănătoși și întregi, oameni de această voimă să dăm statului nostru. Oameni, cari să aibă înaintea ochilor cuvintele psalmistului: «Iubit-am dreptatea și am urât fărădelegea».

Nici odată nu s'a simțit mai tare necesitatea, de a se da tineretului educațiunea religioasă morală ca și în zilele noastre cu atâtea curente bolnăvicioase. Influența bisericii trebuie asigurată la creșterea fiitorilor cetățeni.

Destrăbălarea, anarhia, care s'a deslănțuit aici la noi în Ungaria tocmai acum în zilele noastre, scenele barbare, lipsite de frica de Dumnezeu, despre cari cetim și auzim zi de zi, toate acestea vorbesc lămurit și ne spun că unde nu este frică de Dumnezeu, unde nu este cinste, unde nu este omenie, unde nu este moralitate, acolo se ridică la suprafață animalul din om, și omul poate deveni cea mai periculoasă bestie.

Un cler luminat, creat sub soarele cald al libertăților din statul român, sub influența bisericii și în spiritul Evangheliei blândului Nazarinean, un asemenea cler va conduce poporul nostru pe calea părinților lui.

Moartea unui erou

Dacia scrie despre generalul *Ieremia Grigorescu*: Cu el coboară în adâncul țărâni un suflet aspru de oștean, de o energie ofensivă extraordinară.

Marele merit al generalului era încrederea neclintită în sine și sângele rece în mijlocul pericolelor, însușiri decisive pentru ridicarea la cel mai înalt nivel a moralului trupelor de sub comanda sa.

Fiind înzestrat cu o rară putere de inițiativă, știa să facă față la timp oricărei situații.

Ordinele lui scurte și fulgerătoare se înfingeau ca forțe vii în inimele oștenilor.

La Oituz, în 1917, în fața atacurilor groaznice repetate de inamic, înaltul comandant dăduse ordin de retragere. La acest ordin Grigorescu a răspuns cu contra ordin de rezistență pe viață și pe moarte. Ordinul de retragere a fost pentru a doua oară dat, și pentru a doua oară Grigorescu a refuzat să se supue.

Grație acestei sălbatice tenacități, situația noastră pe Trotuș a fost salvată. Toate svârcolirile lui Mackensen au căzut nimicite.

Adus mai târziu la Siret, a știut să organizeze acea glorioasă rezistență dela Mărășești.

Moare în zilele când aliații sărbătoresc victoria, și moare în granițele României Mari, prin spada lui înfăptuită.

Corpul generalului-erou este depus în biserica Mihai Vodă.

El va fi înmormântat la Mărășești, după propria dorință.

Inițiatorii

Lumea e îngrozită, ni se spune, de jaful pe care-l tolerează și pe care atâtea dintre victime, — mai puțin vrednice de compătimire prin urmare — îl și indiviază, cu vechi sentiment de admirație, față de acela care, în politică ori în afaceri, știe «să se învârtă» și se dovedește «om deștept».

Și presa, credincioasă icoană a opiniei publice, mai mult decât curagioasă îndreptătoare a aceleiași opinii, înseamnă zilnic «descoperirile», care se țin lanț dela un capăt al vechiului Regat la celălalt, ba trec dincolo de hotarele desființate și vădesc în anume dintre frații noștri niște emuli în «deșteptăciune» ai celor de aici.

Și e o lectură așa de plăcută, de un palpitant interes, putând înlocui romanul-foleton, care, de mult timp, lăncezește și a pierdut din vechea și meritata lui popularitate...

Distrându-ne așa, nu băgăm de samă cu câtă plăcere se colecționează «descoperirile» de aceia cu cari azi trăim în aceeași țară, dar cari n'au și nu vor să aibă același suflet, — ci dimpotrivă. Anume ziare, chiar de socialism, scris în românește, le strâng laolaltă ca lucrul cel mai prețios în momentul de față și pretind astfel a înfățișa cetitorilor străini icoana României Mari în ce privește elementul românesc.

Ceva mai domol, domnilor!

Informatorul din Berlin al «Daciei» ni-a dat dăunăzi aspectul marelui oraș în care se resumă viața poporului german. Cea mai neauzită; cea mai cinică etalare de corupție; toată noapte-i joacă dracii,

pe bărbați și pe femei; averi enorme se fac din toate: cetățile vândute se prefac în «riviere» pentru prostituatele scumpe; nici nu este gând în aceste «capetecupole» de oameni «geniali», decât să stoarcă vieții toată voluptatea pe care-o poate da. Iar, alături, crapă de foame «proștii» cari merită să rămâie flămânzi, iar, dacă se mișcă, mitralierele trag într'insii.

Și așa a fost în tot timpul războiului. Sodoma nu și-a luat vacanță un singur moment. Ba așa a fost și înainte de război, cu năvălirea celui mai trivial materialism, și, de aceea la întrebarea, în Iulie 1914, a cuiva care nu-și găsisese încă drumul, am spus, ca unul care-i cunoșteam: «Așa cum e azi Germania sub raportul moral, ea nu va putea învinge, cum a învins odată Germania ceealaltă, care avea altă viață morală».

Și cu aceste obiceiuri au fost și aici. Prin părțile noastre până atunci, până la venirea speculanților neutralității și a jupitorilor războiului, «filotismul» ca lucru rar. Marea întreprindere de escrocherie sfidătoare ei au inaugurat-o, și, cum «deștepti» sânt aici destui, s'a făcut repede școală. Și în doi ani se poate învăța mult.

Doriți originea acestor turpitudini? N'o căutați în fondul rasei, care e onest și sfios. Căutați-o la ocupanții de ieri, prefăcuți în criticii de azi.

Ei sânt inventatorii.

(N. R.)

N. Iorga.

NOTĂ

Spre a evita ori-și-ce neînțelegere, aducem la cunoștința On. preoțimi, că diferitele articole apărute în «Patria», «Telegraful Român» etc. referitor la adausul de vestimente și la adausul familiar al preoților — nu însemnează că aceste ajutoare se și împart deja. Ele se vor distribui deodată cu congrua pe semestrul II/1919 și cu ajutorul extraordinar de 900 — cor. pro cvartalul II/1919. Inceperea împărțirii se va semnala în Telegraful Român, în data ce ne vor sosi asemnatele și banii trebuincioși.

Oficiul Cassei arhidiecezane.

FOIȘOARA

2/15 Iulie 1919

Poezia ce urmează a fost rostită la mormântul dela Putna al marelui Voevod Ștefan, în ziua de 2/15 Iulie 1919:

Ștefane, Mărite Doamne, Bune Ștefane-Voevod,
Eată-ți ear Moldova 'ntreagă, eată 'ntreg al tău norod:

Vin cucernic Moldovenii, flori să-ți pue pe mormânt,
Și să-ți ceară pază sfântă pentru sfântul lor pământ,

Aducând prinos de slavă, mândră ne'ntrecută veste,
Dacia reînviată, Dacia veche din poveste,
Dela Nistru pân' la Tisa și la Dunărea albastră
E-o moșie, numai una, — și moșia e a noastră.

Fală tu a românimii, cel mai Mare Voevod,
Pavăză ocrotitoare dunăreanului norod,
Când șivoinul cel prădalnic pângărea întregi pământuri,

Tu în sufletul de mamă ai știut trezi avânturi,
Și din cruce — sprijin unic — simbolul nădăjduirii

Ai făcut pentru popoare semnul sfânt al mântuirii.

Tu ce-ai apărât Credința, Sfânt Ștefane Voevod,
Lasă binecuvântarea-ți pe întregul tău norod,
Fă ca'n vremile de-apururi dragostea să ne adune,
Dă-ne mintea ta, lumină, vitejia-ți paloșă
Și iubirea ta de țară flamură ne'nvins' o fă,
Ca'ntregită să rămâie, pururi mândră, țara noastră
Dela Nistru pân' la Tisa și la Dunărea albastră.

Ana Conta Kerembach.

Tinerete...

Ș'acu un ceas, ș'acu două ceasuri, am văzut-o plimbându-se tot așa, cu mâinile aduse la mijlocul cojocului, de unde trupul părea frânt înainte. Iși țara opincile a gale, și în capul bătrân învăluit în broboada neagră părea a fi amorțit orce alt gând, decât acela d'a nu se depărta prea mult în sus sau în jos de o anume poartă. Ajungând în dreptul ei, bătrâna mai rarea încă pasul și aruncă priviri sfioase prin curte; apoi își relua mersul tot mai obosit.

Poarta aceasta e tocmai în fața locuinței mele, și așa, aruncând privirile pe fereastră, tot văd și ear văd cum baba trece și ear trece pe dinaintea ei... Și eată acumă îmi aduc a-

minte că sânt câteva zile de când am văzut-o de mai multe ori din aceeași curte cu o cană mare și alergând după apă într'o curte vecină. Cojocul și-l ținea numai cu mâna stângă, dar par'că eră încă și mai frântă dela mijloc. Un zel mare eră în toate mișcărilor ei — așa că acumă îmi ziceam: de ce biata de ea o fi fost gonită dela stăpân? — ba încă poate fără un gologan de răsplată, — căci altfel de ce eră să mai stăruiască aci pe lângă poartă, dacă nu în nădejdea d'a muia inima stăpânilor ca să nu o lase așa, cerșetoare pe drumuri...

Tocmai toate nu le ghicim însă așa cum sânt, după câte vedem. și tot așa nu le-am ni merit nici eu cu închipuirea mea. Povestea bătrânei era alta, și am aflat-o mai pe urmă.

Acolo, în satul ei dela poalele munților, rămăsese de mult singură, în bordeiul trist gata să se năruiască. Nu mai era braț și umăr de bărbat, care să mai pună un sprijin, să mai dureze o bărnă. Gardurile desfundate nu mai însemnau decât pe ici pe colo ocolul pustiu; — se risipeau toate și tot din mai puțin ajungeau traiului pe ducă.

Atunci și-a adus aminte bătrâna de fata ei dela oraș, plecată cu ani înainte, slujnică la

Impreunarea bisericilor ortodoxe române din regatul român

— Raport făcut congresului preoțimii* —

De Ștefan Metes.

Biserica noastră ortodoxă e de origine divină, având ca bază a organizației sale legile bisericesti sau canoanele.

Atât mijloacele bisericii, cât și tendința ei sânt cu totul de ordin înalt, — și statul e dator să vie totdeauna în ajutorul bisericii, dar nu cum voește el, ci cum cere biserica ca o instituție dumnezească. Durere însă, statul de cele mai multe ori numai în schimbul unui amestec al său în biserica îi dă ajutorul necesar, și aceasta e un rău pentru stat și pentru biserică, fiind stăpânită de puterea laică a statului și influențată de acesta neconținut, biserica e incapabilă a produce și susține viața religioasă curată în credincioșii ei, din cauză că e strămutată de pe terenul ei firesc religios, într'altul străin, adeseori cu tendințe politice.

Astăzi, când cu ajutorul lui Dumnezeu, a jertfei și vitejiei armatei românești, am isbutit să întemeiem România cea adevărată și deplină, care a fost în sufletul nostru al tuturor, biserica, cel mai însemnat factor de educație morală-religioasă în stat, trebuie neconținut și fără zăbavă să-și recâștige vechile drepturi avute, zentru a putea fi călăuză puternică și sigură a neamului nostru, pe drumul greu al vieții pământești, îndreptându-ne inima și fapta spre cele înalte, de unde se coboară ca binecuvântare toată darea și tot darul dumnezeesc.

Impreunarea bisericilor ortodoxe române din noul regat român, pentru a avea aceeași organizație, cred că nu e așa de grea cum pare la aparență. În privința aceasta avem o veche tradiție istorică, pe care am uitat-o prea repede în goana noastră lacomă după modernizare.

Am crezut, că tot răul în trecut ni-a venit dela instituțiile noastre ruginite, care acuma nu mai corespund exigențelor vremii nouă și ne-am apucat în hărnicia noastră caracteristică și am înălțat cu totul unele instituții din trecut, altele le-am transformat după modelul celor străine, cu convingerea împăcată, că nimic nu ne mai stă în cale, ca piedecă, pentru a fi la nivelul cultural al popoarelor din apusul Europei. Și e timpul suprem, să ne recunoaștem cel puțin astăzi marea greșală, pentru a începe grabnică îndreptare. Cu biserica am făcut aceeași greșală, ca și cu alte instituții, modernizând-o mai bine zis «democratizând-o», ca și cum biserica n'ar fi instituția cea mai democratică din lume, încă dela întemeetorul ei Isus Hristos.

Biserica românească probabil în cele mai vechi timpuri a avut o organizație centrală, care

* Publicăm acest raport la dorința exprimată din cercuri preoțești și fără să ne identificăm cu întreg conținutul său. Red.

mai târziu, prin înființarea celor două principate române s'a divizat, păstrând însă și mai departe organizațiunea canonică a bisericii.

Provinciile furate de străini: Bucovina până la 1775 și Basarabia până la 1812 — retrocedate 3 județe în 1856, pentru a fi luate din nou în 1878, — au făcut parte integrantă din organizațiunea bisericească și politică a Moldovei, și astfel o reîntoarcere la biserica adevărată, părăsind fără nici o părere de rău influințele impuse de străini în decursul unui secol, e cu mult mai ușoară.

Nu e așa cu biserica românească din Ardeal și părțile ungurești, care a fost supusă ungurilor și neconținut influențată și persecutată de biserica latină și calvină, atacându-i-se însăși organizația ei canonică, pentru a o schimba după cea calvină. Așa s'a alcătuit un sinod general din protopopi și preoți, care alegea, judeca pe vlădicii noștri. Dreptul acesta al sinodului anticanonic n'a fost recunoscut niciodată de mitropoliții Țării românești, de cari atârnam bisericește noi ardelenii, ba vedem pe Domnul și mitropolitul Țării românești, că protestează în contra judecării Mitropoliților din partea sinodului — ca d. e. la Sava Brancovici, — pentru că n'au «poftit judecată de aiurea». Insași alegerea arhierelui ardelen din partea sinodului general nu eră recunoscută, numai după ce se făcea o nouă alegere la Târgoviște sau București din partea sinodului episcopesc, precum prescriu canoanele bisericești.

Erau atunci vremuri grele, și nu puteam dispune singuri peste soarta noastră; dar frații noștri din Țara românească căutau ca în biserică, după cât permit împrejurările, să se țină de canoane, ca norme de viață pentru această instituție, căci altcum se falsifică însuși spiritul bisericii.

Starea aceasta s'a menținut până la 1698, când o parte din români se unesc cu Roma, ajungând cu toții sub stăpânirea cea mai periculoasă, sub cea a Austriei, care numea episcopii noștri după bunul plac al ei.

Legăturile oficiale între biserica românească din Ardeal și cea din Țara românească se întrerup pe mai bine de două veacuri. Biserica noastră de aici în tot acest timp a avut să îndure mari și grele lovituri externe și interne. Loviturile externe le cunoașteți, fiindcă au venit din partea dușmanilor noștri cei mai feroci, din partea ungurilor și din partea politice de stat a Austriei.

Societatea și școalele ungurești din partea întâi a sec. al XIX-lea clocoteau în urma marilor idei răspândite de revoluțiunea franceză. Din toate părțile se asaltau zidurile chinezești, care erau între diferite clase sociale și diferitele națiuni, — dintre care unele erau stăpânitoare, altele supuse, — pentru a le dărâma, anunțând pretutindeni deviza: egalitate, frățietate și libertate. În mijlocul acestei societăți și al acestor școale ungurești robite de duhul vremii trăiau și-și făceau educația mulți tineri români, cari

au ajuns la 1848, și în evenimentele ce-au urmat după acest an, conducătorii faptici ai poporului românesc din Ardeal și părțile ungurești. Spiritul liberal-reformator al acestor fruntași s'a manifestat în toate acțiunile lor publice, de care n'a fost cruțată nici biserica, care e de ordin divin, nu ca celelalte instituții pământești, care se sfărâmaseră sub ochii lor bucuroși de o izbândă statornică.

În adunarea națională din Blaj, la 3 Mai 1848 între altele se cere și aceasta:

«...Restabilirea Mitropoliei române și a sinodului general după vechiul drept, în care sinod să fie deputați bisericești și mirenești».

Această provocare la un vechi drept istoric și apoi și la dreptul canonic, pe baza cărora biserica românească din Ardeal ar fi fost organizată în sinoade generale cu deputați bisericești și mirenești, n'are nici un temei de adevăr. O astfel de organizație lipsește cu desăvârșire atât în biserica ortodoxă, cât și cea latină, fiind anticanonică. Intelectualii noștri mireni stând sub presiune spiritului vremii de atunci, nu voiau nici decum să abandoneze această dorință a lor, de a fi și ei factori hotărâtori în biserică, crezând că prin ei însemnătatea națională și morală a bisericii va crește și va fi apărută cu mai mult succes în contra atacurilor dușmane.

(Va urma).

† Protopopul Constantin Dimian

O telegramă dela prefectul județului din Treiscaune, domnul Dr Nicolae Vercerdea, ni-a adus știrea dureroasă despre moartea protopopului nostru din Treiscaune, *Constantin Dimian*.

Se răresc stejarii neamului din codrul falnic de odinioară. După protopopul Vasilie Dămian, din o margine a arhidiecesei, unde băntuia vântul rece al șovinismului unguresc, tocmai pentru că eram noi românii compacti din falnicul comitat al Zarandului de odinioară, în scurtă vreme urmează protopopul Constantin Dimian, din altă margine a arhidiecezei noastre, unde asemenea a băntuit cumplit vântul turbat al șovinismului unguresc din cauza că românii continuau a se susține și în săcuime, și nu se lăsau stărpiți.

Mai ales în timpul acestui război, de 5 ani încoace a avut multe de suferit protopopul nostru din săcuime.

Român bun, ortodox în întreagă ființa sa, protopopul *Constantin Dimian* trece

niște boieri, cari petrecuseră odată o vară aici în sat... Adică și-a adus ea aminte și mai de mult, și adesea, de Mărioara ei, — dar altfel, cu altfel de dor. Atunci când și-l împărțea, dorul, cu omul ei, — cum vorbeau adesea seara, la licărirea tăciunilor de pe cuptor, de fetișcana lor, ce-o mai fi făcând și cum o fi ducând-o p'acolo, în străini, și mai cu seamă, când și cum o să se mai întoarcă aci, acasă... Apoi într-o noapte moșul a rămas așa, lângă vatră, și n'a mai zis de atunci nimica, nici nu s'a mai mișcat până l-au dus colo unde rând pe rând o să se ducă să se odihnească tot satul...

A scos bătrâna din fundul unei lăzi o scrisoare, și s'a dus cu ea la domnul primar să-i scoată de-acolo numărul ăla unde spune că stau boierii la cari slujește Mărioara. Domnul primar i-a scos numărul și i l-a scris pe o bucată de hârtie. A strâns-o bătrâna și a legat-o în colțul basmalei, la un loc cu bruma de parale ce mai găsise pe acelaș fund de ladă.

Paralele i-au ajuns ca să nimerescă până în oraș, ear «număru» ca să dea de urma locuinței boierilor. Toate le-a găsit cu acest chip,

— și chiar și pe Mărioara; dar nu așa cum a crezut.

O, Doamne! Cum sânt toate lucrurile în lumea asta altfel de cum ni le închipuim... Și chiar cele despre care am crede că le-am cunoaște mai bine, mai cu dinadinsul, și din fir în păr; — eată până și copilul pe care l-ai născut, l-ai hrănit, l-ai crescut mare, trup din trupul tău, suflet ținut în trupșorul acela cu truda zilelor și nopților tale, — ce crezi? e acela pe care ți l-ai închipuit?...

Cu ce privire străină s'a uitat Mărioara la mama ei, — și cât de străină i-a apărut Mărioara bătrânei... Privirea tinerei par'că zicea: «—Ce ai mai căutat și tu aici? nu puteai să stai acolo în bordeiul tău? — Iar a bătrânei: «—Vai, Marioara, cum te-ai schimbat aci la oraș, — și la haine și la păr, — și la vorbă, și la ochi...»

Ear prin ochi vorbește sufletul, măcar că prin vorbă ai mai putea să ascunzi câte ceva din oglindirea lui... Bătrâna a întors privirea să nu mai vadă ochii aceia, s'a tras într'un colț și a stat o vreme acolo... Apoi și-a luat hotărârea: — «Ce, am venit eu aici să fiu cuiva spre sarcină?... Nu». Și eat-o alergând, cu un

zel friguros, ba să care lemne, ba să aducă apă, — și numai de una îi părea rău: că nu-i dă Mărioara mai multe porunci de împlinit.

Mărioara nu-i dădea nici una. Una singură i-ar fi dat, dar nu cuteză. Și așa într-o zi i-a zis, ca s'o ducă mai departe:

— Știi ce, mamă? Boierilor nu le vine la socoteală să te vadă mereu p'aci, prin bucătărie, prin curte. Mi-a spus cucoana să-ți zic cumva... De, asa sânt boierii...

Nu le vine la socoteală?... Dar ce strica ea? în calea cui sta? Nu era ea acolo de ajutor? Nu aducea apă dela cișmea? Lemnele și cărbunii din pivniță? — Cu ce le scotea ea ochii?... Da, da, cu țărâna ei; cu opincile, cu broboada. Aci lumea umblă altfel îmbrăcată. Boierii sânt oameni subțiri...

Și eat-o atunci furișându-se afară din curte și bătând strada cât e ziua de lungă. Ulița e pentru toată lumea, de aici n'are nimeni cum și de ce s'o alunge...

Până seara umblă așa, — și numai atunci când nici jocu-i alb nu mai făcea pată în întunerecul din curte, se furișă ear, tiptil, și-și căută în bucătărie colțul în care să-și lase să se răstoarne oasele trudite.

la cele veșnice în timpuri de mari speranțe pentru neamul și biserica noastră. El, care a gustat până în fund paharul amar al persecuțiilor din sistemul vechi al erei maghiare, el care vedea cu inima sfâșiata, cum se oprimă conștiința credincioșilor noștri ortodoksi și se falsifică ființa lor de român, tocmai acum trece la cele veșnice, când a venit lumea dreptății și pentru noi ca neam și biserică. El, care a plâns pe ruinele Sionului nostru, n'a avut parte să vadă cu bucurie învierea lui.

Dumnezeu să-l odihnească în lăturea celor drepti și împărăția cerului să-i dăruiască, și moștean împărăției sale să-l arete, pe el, iubitorul de Hristos. Amin.

Liceul de stat „Georghe Lazăr” Sibiu Anunț școlar*)

Precum odinioară, întemeietorul școlii naționale române, Gheorghe Lazăr, — al cărui mândru nume în scurtă vreme va împodobi frontispiciul liceului de stat din loc, — în umilele chilioare dela Sf. Sava a dat dovadă neamului său și lumii întregi, că și limba românească e capabilă a exprima și tălmăci chiar și cele mai profunde învățături și astfel a pus temelie tare culturii naționale române, contribuind la reducerea influenței grecești de pe acele vremuri, întocmai așa generația noastră de astăzi va trebui să dea dovezi, că scăpând din nefastele lanțuri ale culturii străine, știe și se poate avânta la cele mai înalte culmi ale științei. Spre acest scop va trebui să îmbrățișeze și să cultive cu toată căldura sufletului său limba și cultura românească.

Sânt convis, că indemnul de acum o sută și mai bine de ani al propovăduitorului și deșteptătorului conștiinței de român și al însuflețitului apostol al dragostei de limbă, astăzi s'a transformat într-o dorință fierbinte de propășire și avânt pe toate terenele și într-o adâncă cinstire a graiului și scrisului românesc.

Românul de pe aceste plaiuri e bine cunoscut prin dorul său de carte românească și râvna lui de progres nimica nu ne-o arată mai evident, decât dragostea cu care intelectualii și țărani români din toate părțile își trimiteau în timpul de curând expirat fiii lor la școlile române din Brașov și Blaj, disconsiderând cele mai mari jertfe, numai ca să poată înzestra odraslele lor cu cultură curat românească. Astăzi pătura cea mare a neamului nostru e scutită de aceste mari jertfe. Mulțumită lui Dumnezeu și neîntrecutului dorobanț român, în apropierea fiecăruia se vor deschide și școli românești, bastioane puternice ale culturii noastre naționale.

*) Toate ziarele sânt rugate să reproducă acest anunț.

În noaptea de Crăciun, — a fost atunci o lună frumoasă, — când m'am întors acasă, târziu, am zărit în curtea de peste drum, pe treptele ce dau în bucătărie, ghemuită jos, în cojocu-i nelipsit, pe baba mea rătăcitoare. M'a cuprins odată o milă sfâșietoare, și nu m'am putut oprî să nu-i spun o vorbă. M'am apropiat de ea, și atunci m'a izbit de pe geamul bucătăriei lumină vie de lampă și sgomot vesel, răzător, de glasuri.

— Ce-i aci, întreb, și de ce stai dta afară?

— Ce să fie? E fie-mea cu ailantă din vecini și cu al ei... De, ca de sărbători...

— Bine, dar pe dta te lasă aici, în ger...

— Nu mă lasă, stau eu. Ce să caut? Lasă-i. Lasă-i să petreacă ei... Să se bucure... Că-s tineri...

Ion Gorun.

Vorbe înțelepte

În tot unghiul lumii tot ai a pătimi câte cevași.

Cade-se să strici desăvârșit prieteșugul cu prietenii ce fără pricină îl strică cu tine.

Sântem convinși, că elevii vor alerga din toate părțile, să împopuleze cele dintâi licee românești și astfel vom proba lumii, că românul nu numai vrea, dar știe să se afirme ca puternic element de cultură pe plaiurile stăpânite acum de el. Dacă în trecut românul își trimitea copilul să învețe carte românească în liceele românești de pe atunci și o făcea aceasta cu nemărate jertfe, cu atât mai mult vor trebui să alerge la școala românească toți râvnitorii de știință astăzi, când elevilor absolvenți de liceu li se vor deschide neasămănat mai multe și mai frumoase cariere și când statul român are trebuință de atâți funcționari și intelectuali. —

Spre orientarea celor cari vor să-și crească copiii lor în spirit românesc, servească următorul anunț pentru înscriere la liceul „Gheorghe Lazăr” din Sibiu, care cu începerea anului școlar 1919/20 se va deschide ca liceu complet, cu limba de propunere românească pentru cl. I—VIII.

Înscrierea se va face în zilele de 1—15 August în localul „Asociațiunii”, între orele 10—1 a. m.

În cl. I lic. se vor primi numai elevi, cari au împlinit al 9-lea an de etate și vor dovedi cu certificate, că au terminat cu succes cl. IV primară, sau vor proba prin examenul de primire, că posed pregătirea legală.

Fiecare elev se va prezenta directorului însoțit de părintele sau tutorul său legal, aducând cu sine toate documentele justificative: certificat școlar de pe clasa ultimă, cei cari au trecut de 12 ani și act de naștere și atestat de revaccinare.

La înscriere fiecare elev va plăti suma de 100 cor., care ulterior se va socoti în taxele ce vor trebui plătite conform cu regulamentul școlar, care se va publica mai târziu. Dela solvirea acestei sume nimeni nu poate fi dispensat.

Elevii, cari vor trece dela vre-o școală civilă la liceu, vor trebui să dea examen de diferență din studiile, pe care nu le-au urmat în școala civilă.

În diferitele clase ale liceului se vor primi și fete în calitate de eleve particulare, având îndreptățirea de-a cerceta toate lecțiile, de-a fi examinate și de-a lucra temele scrise în rând cu ceilalți elevi ordinari, însă nu vor fi clasificate, ci vor trece la sfârșitul anului obșnuitul examen particular. Legile disciplinei, dispozițiunile de ordine școlară și cele privitoare la începerea anului școlar, se vor comunica elevilor deodată cu începerea anului.

De asemenea se va publica la timpul său și conspectul manualelor ce se vor întrebuința în anul școlar viitor. Cu ocaziunea înscrierii se vor da informațiunile convenite cu privire la începerea anului școlar.

Sibiu, 24 Iulie 1919.

Direcțiunea Liceului.

Regele și Crucea Roșie Americană

Neamul Românesc publică următoarea scrisoare, adresată de regele nostru, colonelului Anderson, șeful misiunii de Cruce roșie americană:

«Numele Crucii Roșii Americane va fi binecuvântat totdeauna în țara mea. Cu o energie fără samăn ea a venit în ajutorul suferinzilor, făcând probă de un devotament și de o abnegație mai presus de orice elogii.

Pretutindeni unde desastrul era mai mare, acolo se găsea și Crucea Roșie Americană, pătrunzând în colțurile cele mai depărtate ale țării, dând ajutor bolnavilor, îmbrăcând pe cei cari n'aveau îmbrăcăminte, hrănind pe cei infomețați, aducând îndulcire suferințelor lor și o bună stare suferinzilor.

Adresez mulțumirile mele cele mai speciale membrilor misiunii, cari sub direcția inteligentă a colonelului Anderson, au săvârșit minuni printre populația săracă.

Deși războiul a fost terminat, în loc de a se întoarce la căminurile lor spre a se ocupa de propriile lor interese, văzând miseria pe care ocupația a produs-o în țara noastră, membrii misiunii au rămas printre noi cu mult mai mult decât se convenise la început, spre a nu părăsi opera începută.

Nemuritoare va rămânea printre noi amintirea Crucii Roșii Americane».

Ferdinand.

Știrile zilei

Pentru biserica Mărășești. Ministerul cultelor și instrucțiunii a dat lei 180.000 subvențiune comitetului pentru ridicarea din temelie a unei biserici în Mărășești, unde să se strângă și să se păstreze osemintele vitejilor căzuți în luptele glorioase din războiul pentru întregirea neamului.

Seminarii nouă. Ministrul cultelor și al instrucțiunii a dispus să se înființeze câte un seminar în orașele Curtea-de-Argeș, Roman și Huși. Aceste seminare vor începe să funcționeze pe ziua de 1 Septemvrie 1919.

Comisiunea pentru organizarea Universității din Cluj. Comisiunei universitare numită de Consiliul dirigent din Sibiu, pentru a cerceta lucrările candidaților la catedrele vacante dela universitatea din Cluj, se compune din profesorii universitari:

N. Iorga, V. Pârvan (București) și D. Gusti (Iași), membri ai Academiei române, pentru facultatea de litere;

L. Mrazec (București) P. Poni (Iași), Gh. Țițeica (București) membri ai Academiei, pentru facultatea de științe;

St. Longinescu (București) membru core-spondent al Academiei; Toma Stelian (București), P. Todorescu (Iași), pentru facultatea de drept;

E. Juvara (București), M. Manicandide (Iași) și Gh. Marinescu (București) membri ai Academiei române, pentru facultatea de medicină. Comisiunea și-a stabilit programul lucrărilor și s'a împărțit în secții.

Congresul didactic din Iași. Comitetul central al Asociațiunii profesorilor se compune astfel:

Președinte Andrei Bârseanu; președinte de onoare Petre Poni.

Membri: Onisifor Ghibu (Sibiu), Oatu (Chișinău), dna Botezatu (Bucovina), Dr. Drăgan (Năsăud), Dr. Valeri Seni (Cluj), Dr. Sextil Pușcariu, Dr. P. Roșca (Sibiu), Iuliu Vuia (Banat), Teodor Botez (Arad), Dr. Al. Borza (Blaj), Axente Banciu (Brașov), Pompiliu Dan (Zărnești), Traian Șuteu (Feleac), și dsoara Livia Coroianu (Gherla).

În consiliul judiciar au fost aleși Dr. Lupaș (Sibiu), Petrovici (Lugoj), N. Bălan (Sibiu), Dr. A. Chețianu (Blaj) D. Lăpădatu (Săliște), I. Simonescu (Iași) și Nanu (București).

Sediul Asociației este Sibiu. Viitorul congres se va ține la Cluj.

Pleacă. Până la 31 Iulie 1919 armata sârbă trebuie să părăsască Timișoara și teritoriul de pe linia Timișoara și Baziaș. În locul trupelor și autorităților sârbești se vor instala cele românești. Sârbii, în retragerea lor, — s'ar putea alt fel? — jăfuesc satele și duc sute de boi și vaci dela români.

Specula. Ziarele franceze aduc știri că la Paris se iau măsuri contra speculanților: contra acelor care vor, ca acum ori nici odată să se îmbogățască de pe spinarea bietului țaran, muncitor, funcționar.

Cu toate că la Paris nu este așa de scump ca la noi, totuși se iau măsuri severe contra păcătoșilor, și chiar doi deputați au propus în camera franceză să se introducă pedeapsa cu moarte acelor cari speculează lumea.

Caz de moarte. Domnul și Doamna Tib. Brediceanu anunță cu durere, că neuitatul lor fiu, Traian Tudor, a răposat în 22 l. c. la băile Ocnei. Rămășițele defunctului s'au așezat în Sibiu în 24 l. c. la ora 3 p. m. din capela cimiterului central la locul de veșnică odihnă.

Sașii la președintele Consiliului dirigent. Miercuri d. a. s'a prezentat comitetul Consiliului național săsesc la dl I. Maniu, pentru a lămurii atitudinea politică a sașilor cu privire la intervenirea lor pe lângă conferința de pace.

Reprezentanții sași au declarat, că din partea săsească nu s'a adresat Conferinței de pace nici un fel de memoriu, și că în toate manifestările lor politice sașii n'au alt contact, decât cu autoritatea Consiliului dirigent.

Din Budapesta. Un refugiat român din Budapesta, — scrie Românul, — sosind la Arad ne spune, că palatul Gojdu din capitală este prefăcut în cazarmă. Ne mai spune, că biblioteca societății universitare *Petru Maior* a fost complet distrusă de bolșevicii unguri. Toate cărțile, adunate cu atâte sânguință în curs de generații, au fost aduncate în lăzile cu gunoi.

Comunicat oficial. În situația excepțională, creată prin ruperea contactului cu universitățile ungurești din Cluj și din Pesta, o mulțime de profesori și candidați de profesori au fost împedecați să treacă examenul pedagogic de capacitate. Resortul Cultelor ținând seamă de această împrejurare, invită pe toți cei care doresc să fie admiși la examenul de capacitate, să-și înainteze în timp de 8 zile cererile la acest Resort, care va alcătui pentru luna August a. c. o comisiune examinătoare. Înaintea acestei comisiuni vor putea să-și treacă examenul ultim, toți cari au fost împedecați din motivele amintite mai sus. — *Șeful resortului.*

Despărțământul Mocu al Asociațiunii va ținea adunarea generală în Mocu în 10 August la ora 3 p. m. Seara va fi dans.

Contribuiri. Pentru ridicarea unui monument eroilor căzuți la Orlat au contribuit:

Col. dnelor Goga, Cioran, Dan- căș, Rășinar,	Cor. 1000.—
„ dnelor I. Decei și M. Dan- cea Gurariului,	„ 182.—
„ dnei Agărbiceanu, Orlat	„ 975.—
Reun. fem. Gurariului	„ 200.—
Col. dnei Z. Comanescu	„ 232.50
„ „ E. Tordășianu	„ 83.—
N. N.	„ 120.—
DI Colonel C. Bardoși	„ 100.—
DI Colonel Mesaroș	„ 100.—
Col. dnei preotese S. Roman Tălmăcel	„ 500.—
Dela Albina.	„ 500.—
Col. dnei Ioana Măcelar, Sibiu Din venitul unei petreceri din Săliște	„ 1200.— „ 170.—
De mai înainte	„ 13.567.40
	Cor. 18.929.90

Sibiu, 18/VII 1919. *Veturia Stroia*, casieră.

Din Petrograd. Persoane care au părăsit Petrogradul în ultima săptămână, confirmă știrea că domnește acolo cea mai cumplită teroare, pe care a văzut-o vreodată omenirea. 1800 persoane au fost împușcate. Un ordin a fost dat ca uzinele de energie electrică și conductele de apă trebuie să fie aruncate în aer după evacuare, și casele trebuie să fie distruse cu tunurile din fortăreața Petru și Pavel. Viața este de o scumpete extraordinară. Toți funcționarii bolșeviști au adunat averi extraordinare. O familie pentru a trăi cât de modest are nevoie de 1200 ruble pe zi. Totul se vinde prin speculatori. O pereche ghete vechi se vând între 2—3 mii ruble. Petrogradul este apărut de o armată bolșevistă de vr'o 200.000 oameni rău instruiți și rău hrăniți.

Trenuri la Băile de la Ocna. Între Sibiu și Ocna circulează următoarele trenuri:

Tr. 8418 pleacă din Sibiu la	8.20 a. m.
„ 8405 „ „ „ „	2.00 p. m.
„ 8411 „ „ „ „	4.02 „
„ 8472 sosește la „ „	12.04 „
„ 8406 „ „ „ „	3.37 „
„ 8416 „ „ „ „	8.09 „

Pentru aceste trenuri sunt valabile biletele de vecinătate și biletele de tur-retur.

Dacă cineva voeste a călători la Ocna și înapoi cu trenul de *persoane*, este îndatorat a-și scoate bilet valabil pe distanța chilometrică 31—40 (bilet de carton), deoarece biletele de vecinătate și biletele tur-retur pentru tren de *persoane* nu sunt valabile.

«Hiena». A apărut Nr. 13 al revistei de polemică politico-literară: «Hiena» redactată de dnii Pamfil Șeicaru și Cezar Petrescu, cu un bogat sumar.

Exemplarul 24 pagini cu numeroase ilustrații costă 50 bani.

Doză legată. Întru eternizarea memoriei mult regretatului și iubitului lor fiu *Octavian Henteșiu*, fost stud. în clasa a VII-a gimn. decedat la 14 Decembrie 1914, părinții *Ioan Henteșiu*, șeful secției orfanale din resortul internelor și soția *Elena n. Catona*, întemeiază cu 100 cor. «*Legatul Octavian Henteș pentru ajutorarea copiilor săraci cu daruri de Crăciun*», din cari plătiind 50, restul se achită în rate. Legatul se atașază la «Fondul I. Vișa», cu aceeași menire. — *Elisaveta Dușe n. Opreanu*, lăsând pe patul de moarte Reuniunii 200 cor., administrai prin soțul decedatei, dl *Nicolae Dușe*, cojocar, cu acești bani s'a pus bază la «*Legatul Elisaveta Dușe n. Opreanu pentru ajutorarea copiilor săraci din Amnaș aplicați la meserii*», ce se atașază la «Fondul Episcopul Nic. Popea pentru masa învățăcelor meseriași». Pentru prinos implorând odihnă lină răposatilor, exprimă sincere mulțumiri: *Vic. Tordășianu*, prezidentul Reuniunii meseriașilor din Sibiu.

Comunicat oficial

— din 24 Iulie 1919 —

Frontul de est: Schimb de focuri de armă și mitralieră.

Frontul de vest: Inimicul slăbește treptat energia sa în atacurile date pe tot frontul Tisei.

Marele Cartier General.

Ordonanța dată de Resortul alimentării

— Noua recoltă —

1. Produsele agricole din anul 1919 proprii pentru hrana omului se pot folosi numai pentru alimentarea populației. Excepțiuni (pentru fabrici de bere, de spirt, pentru îngrășare de porci și de vite etc.) se pot face numai în baza unei hotărâri speciale a Consiliului Dirigent, Resortul Alimentării.

2. Cerealele produse pe un teritor delat 100 jug. catastrale în sus se imobilizează (se pun sub sechestru) la proprietari sau deținători.

Cerealele produse pe un teritor mai mic de 100 jug. catastrale sânt libere în comerț.

3. Cerealele produse pe un teritor care întrece 100 jug. catastrale, se rechiziționează.

Cerealele cari sânt scutite de rechiziționare conform dispozițiilor Art. 2 se vor folosi pentru nevoile proprietarului sau deținătorului. Încât această cantitate nu acopere nevoile unui an întreg, se va întregi după următoarele norme:

Se vor socoti: 1. Pentru fiecare membru al familiei și pentru fiecare angajat și servitor al misiei lunar 25 kgr. cereale.

2. Pentru fiecare jugăr catastral 30 kgr. cereale, care să servească pentru hrana muncitorilor agricoli cu ziua.

3. De însămânțare 100 kgr. cereale pentru fiecare jugăr catastral luând de bază întinderea însămânțată în anul 1918 și 1919.

4. Pentru fiecare porc 200 kgr., pentru purcel 100 kgr. orz.

5. Pentru fiecare cal zilnic 4 kgr. ovăs.

Încât prin reforma agrară se va reduce numărul servitorilor sau întinderea moșiei pentru care s'a rezervat sămânță, Consiliul Dirigent susține dreptul de a ridica ulterior diferența de cereale dela proprietari sau deținători.

4. Pentru cerealele rechiziționate se vor plăti următoarele prețuri: 100 kgr. grâu 120 cor., 100 kgr. secară 110 cor., 100 kgr. orz 110 cor., 100 kgr. ovăs 110 cor., — prețul porumbului se va fixa la timpul său.

În acest preț sânt calculate și spesele transportului până la proxima gară.

5. Magaziile publice și particulare proprii pentru adunarea cerealelor se declară rechiziționate.

Tot astfel se pot rechiziționa morile în interesul alimentării publice.

6. În fiecare județ și oraș cu drept de muncipiu se formează o comisiune de aprovizionare compusă din 3 membri, dintre cari unul va fi subprefectul județului sau primarul orașului ca prezident.

Ceilalți doi membri se numesc de Consiliul dirigent la propunerea prefectului.

Această comisiune care stă sub controlul nemijlocit al prefectilor va îndeplini toate lucrările de exploatare conform instrucțiunilor speciale care le va primi dela Resortul alimentării.

Administrația județeană și comunală este îndrumată a executa toate recercările comisiunei de aprovizionare și a promova funcționarea ei prin toate mijloacele, care le stau la dispoziție.

Comisiunea de aprovizionare stă sub ordinele Consiliului Dirigent, Resortul alimentării.

7. Comerțul în mare cu cerealele până la noi dispozițiuni este interzis. Excepțiuni se fac numai în baza unei hotărâri speciale a Consiliului Dirigent, Resortul Alimentării.

8. Exportul de alimente de pe teritorul de sub puterea Consiliului Dirigent, este interzis. Excepțiuni se fac numai în baza hotărârii speciale a Consiliului Dirigent, Resortul Alimentării.

9. Orce transport de alimente mai mare de doi saci, care se face pe C. F. R. este legat de permisiune.

Pentru transporturi pe osie nu se cere nici un permis.

Permisiunile în județ se dau de către Comisiunea de aprovizionare a respectivului județ, afară de județ se liberează de către Resortul Comunicațiilor.

Aprovizionarea populației avizată la cumpărarea cerealelor se va face în baza instrucțiunilor speciale a le Resortului alimentării din cerealele rechiziționate conform dispozițiilor Art. 3. al ordonanței prezente prin Comisiunile județene de aprovizionare și în prețul care se va stabili de către Resortul Alimentării.

Se va calcula pentru o persoană lunar 15 kg. făină de pâne.

11. Aprovizionarea populației cu articole de prima necesitate ca zahăr, petrol și derivate se va face prin Comisiunea de aprovizionare.

12. Comisariatele de alimentare se desființează cu ziua de prima August. Agende lor pendente trec asupra Comisiunilor de aprovizionare.

13. Or ce abatere de la dispozițiile ordonanței prezente se va pedepsi de către forurile administrative pe lângă rechiziționarea alimentelor în prețul maximal cu amendă până la 200.000 Cor. și cu închisoare până la 6 luni.

14. Această ordonanță intră numai de cât în vigoare.

Școlare

Se anunță din București:

Pe ziua de 1 Septembrie va intra în vigoare *descentralizarea învățământului*.

Chestiunile de administrație curentă ale școalelor *primare, secundare, particulare, și profesionale*, vor trece, dela actuala administrație centrală, la administrațiile regionale reprezentate prin *inspectoratele de circumscripții*.

S'au creat 8 circumscripții, compuse din câte 3—5 județe și anume:

CIRC. I. formată din județele: Mehedinț, Gorj, Dolj și Vâlcea, cu reședința în *Craiova*.

CIRC. II: Argeș, Mușcel, Olt, Romanați, Teleorman, cu reședința în *Pitești*.

CIRC. III: Dâmbovița, Ilfov, Vlașca cu reședința în *București*.

CIRC. IV: Prahova, Buzău, R.-Sărat și Brăila, cu reședința în *Buzău*.

CIRC. V: Putna, Bacău, Neamț și Roman, cu reședința în *Bacău*.

CIRC. VI: Covurlui, Tecuci, Tutova, Vaslui, și Fălciu cu reședința în *Galați*.

CIRC. VII: Iași, Suceava, Botoșani și Dorohoi, cu reședința în *Iași*.

CIRC. VIII. Dobrogea și Ialomița, cu reședința în *Constanța*.

Fiecare circumscripție e condusă de un *inspector secundar*, care este șeful circumscripției și de *doi inspectori primari*.

Atribuțiunile lor nu sânt numai de control, ci și de administrație propriu zisă ca: numiri de suplinitori, concedii, ordonanțări de salarii,

ținere de state personale, numiri de comisii de examene particulare, aplicarea de mici pedepse disciplinare și altele.

Pentru chestiuni importante, se adaugă un comitet consultativ regional alcătuit din reprezentanți ai directorului și ai corpului didactic al circumscripției.

Pățania unui bolșevic

Sfaturile țării povestește:

La Casa Noastră din Chișinău așteptau vre-o zece țărani. Veniseră pentru niște buclucuri cu pământul și doreau să grăiască cu dl Halippa, președintele «Casei Noastre».

Întâmplându-mă și eu pe acolo, am legat vorba cu dâșii întrebându-i din ce sat sânt, ce mai este pela dâșii, cum is sămănăturile, și pe cine așteaptă.

— «Ea, avem oleacă di treabă cu Domnu Alipă pintru pomânt, și i-am mai grăi noi și dispri alti nevoi».

— Dar ce nevoi grele v'au făcut să veniți tocmai la Chișinău?

Un țăran s'apropie de mine, ca să poată grăi încet:

— «Am făcut și noi o poznă. Am ucis un bolșăvic; da' nu ni-o fost cu voia să-l omorâm, numa să-l batim oleacă. Tot vinea prin sat și, ba ni îndemna la zurbavă, ba ni fură caii; unui gospodar i-o parșăvit casa când era omu dus cu cărătură la târg. Mă rog, nu era chip să s'ostoiască sătenii din pricina tâlharului ciluța. Așa că, într-o ză ne-am pus di pândă, șă l-am prins.

Amu ci s'au vezi 'neata?

Ne-am apucat șă i-am dat fiecare câte-o palmă, mai mult nu; șă din pricina asta o murit bolșăvicu acolo pi loc.

Di știem că-i așa di sfrijăt, ăl lăsam la naiba.

Și eac' așa, am intrat în păcat».

— Dar câți gospodari sânteți în sat?

— Păi dă, să tot hie ca la v'o patru sute.

— Apoi ce fel de sfrijăt era tâlharul, dac' a răbdat el vre-o patru sute de palme ca să moară?

— «Mă rog, asta nu-i treaba noastră câte palme o mâncat el peste tot: noi i-am dat numai câte una... Amu am venit la Domnu Alipă, să videm cum a zice el.»

Am rămas pe deplin convins de raționalismul țăranilor, cari se uitau unii la alții clipind șiret pe sub gene.

Aviz*)

Inscrierea elevelor pentru anul școlar 1919/20, la Liceul de fete din Sibiu, se va face din 1—15 August n. 1919, în edificiul școlii civile de fete a Asociațiunii (Str. Șaguna 8.), care a fusionat cu numitul liceu de fete al statului. Cu acest prilej se pot *prenota* elevele și pentru *internatul de fete* al Asociațiunii pe anul 1919/20, pentru care se va satori mai târziu *taxa anuală*, după ce se vor cunoaște mai bine împrejurările.

Liceul de fete se deschide cu 5 clase pentru acest an școlar. În clasa I a liceului se primesc eleve, care au împlinit vârsta de 9 ani și au absolvat cu succes IV clase primare (elementare sau populare). În celelalte clase ale liceului se primesc eleve, care au absolvat vre-o clasă corespunzătoare dela vre-o școală civilă de fete sau liceu.

La înscriere, elevele au să aducă: *atestatul școlar de pe anul precedent*, extras din matricula *botezaților ori dela forul civil*, și *certificat de revaccinare*. Cu prilejul înscrierii se plătește 100 cor. de elevă, pentru taxele școlare.

Sibiu, 20 Iulie 1919.

Dr. V. Bologa
director.

*) Ziarele române sânt rugate a publica acest aviz.

Calendarul Asociațiunii pe anul 1919

Revoluția ce a izbucnit în Ungaria la începutul lunii Noemvrie 1918, a zădărnicit scoaterea la timp a «Calendarului Asociațiunii», așa cum se plănuise pentru împrejurările obișnuite înainte de revoluție.

Cursul fericit, ce au luat apoi lucrurile în țară, marea Adunare Națională dela Alba-Iulia, unirea noastră cu România și, apoi, rând pe rând, ocuparea Ardealului din partea Trupelor române, începutul nostru de organizare, în frunte cu Consiliul Dirigent și în legătură cu evenimentele (întâmplările), ce au urmat zi de zi, — ne-au dat îndemnul să schimbăm din temelie partea așa numită pentru «*Învățătură și petrecere*» a Calendarului și să o împodobim cu icoane cât mai potrivite nouelor împrejurări. Așa, că acest Calendar, în felul cum se prezintă, este la noi singurul Calendar pe anul 1919, care corespunde întru toate stării lucrurilor dela sfârșitul anului 1918, când el avea să fie tipărit și împărțit.

Prin urmare acest calendar merită să fie *cetit de toți știutorii de carte și apoi păstrat pentru familie, ca o carte, în care sânt însemnate cele mai de seamă întâmplări cu privire la trecutul și prezentul poporului nostru, în legătură cu schimbările mari ce s'au produs în viața națională.*

În calendarul din anul acesta, «Asociațiunea» dă membrilor săi și, în genere, poporului nostru mai mult decât un calendar: o carte din cele mai folositoare pentru împrejurările de față și viitoare.

Calendarul cuprinde, — afară de partea calendaristică, afacerile cu poșta și telegraful, taxele și timbrele, târgurile din Ungaria și Transilvania, — un material ales, proză și poezii, dela cei mai de seamă oameni ai noștri, ca: MM. LL. Regele Ferdinand I și Regina Maria, Miron Costin, Dimitrie Cantemir, Ienăchiță Văcărescu, Petru Maior, Iancu Văcărescu, Vasile Cârlova, Simeon Bărnuțiu, V. Alexandri, N. Balcescu, Andrei Murășan, A. Russo, M. Cogălnicean, O. Goga, Barbu Ștefănescu Delavrancea, G. Coșbuc, Colonel C. Găvănescul ș. a. ș. a., arătând *legăturile sufletești între românii din diferitele țări și modul, cum s'a înfăptuit marea act al unității neamului.*

Dintre icoane amintim: ale MM. LL. Regele și Regina, ale scumpilor noștri morți: Generalul Drăgălină, George Coșbuc, Barbu Ștefănescu Delavrancea și Dr Constantin Istrati, mai departe ale unora din șefii noștri de resort, în frunte cu dl Dr Iuliu Maniu și în fine, ale lui Wilson, Generalul Foch și Generalul Berthelot.

Din scurtul extras de mai sus se vede, că acest calendar conține o lectură bogată și aleasă și că e înfrumșetă cu 16 chipuri ale unora din persoanele cele mai de seamă, cari au avut și au rol de căpetenie, parte în viața noastră națională, parte în evenimentele mari ale lumii.

Calendarul se poate procura dela Biroul Asociațiunii, Str. Șaguna Nr. 6, în Sibiu, cu 2 coroane exemplarul, împreună cu porto poștal; iar pentru recomandăție 50 fil.

Librăriilor și altor vânzători se dă rabatul cuvenit.

Ceice au și alte afaceri la Sibiu, pot ridica direct calendarul dela: Biroul «Asociațiunii». Sibiu, Str. Șaguna Nr. 6.

Doi băieți

cu școală românească și deplin sănătoși se primesc imediat ca elevi în Tipografia arhidiecezană din Sibiu.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Sâmbătă: *Păianjenul* film detectiv, cu Alvin Neuss.

Duminecă: *Ură și iubire*, dramă extraordinară, în 5 acte. Film italian din Torino.

Începutul la ora: 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.

Sâmbătă și Duminecă: *Traviata*, în 5 acte cu Clara Kimbal.

Marți și Miercuri: *Răsbunarea dincolo de de moarte*, mare film.

Începutul la ora: 9 seara.

Cărți și reviste

Carte de bucate. Cea mai bună carte de bucate a apărut sub titlul de *Poftă Bună*, partea III și IV, de Zotti Hodoș. Prețul unui exemplar este 5 coroane. Volumele amândouă, cu 10 cor., se pot cere la autoară, în Sibiu, Wintergasse 11, etaj I.

Nr. 259/1919 prot.

(183) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională gr.-or. rom. din Sibiu sub. inferior (jud. Sibiu) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumente împreunate la acest post sânt:

1. Salar fundamental, din care se va solvi 600 cor. din fondul Universității săsești, 400 cor. din alodiu, 200 cor. din repartiție dela popor, iar restul dela stat.

2. Locuință deplin corespunzătoare, cu grădina aflătoare în curtea școlii.

3. 1³/₄ stângini de lemne de foc.

Învățătorii instituiți la acest post sânt obligați a ține în Dumineci și sărbători o strană în biserică, a avea cunoștințe muzicale pentru a instrui un cor bisericesc din băieții din parohie și a ține școală de repetiție.

Concurenții sânt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică până la expirarea concursului spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti.

Cererile de concurs provăzute cu toate documentele prescrise sânt a se înainta oficiului protopresbiterial tractual.

Sibiu, din ședința comitetului parohial, ținută la 6/19 Iulie 1919.

Ilie Stanciu
preș.

Nicolae Simtion
I Epitrop.

Văzut:

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

(176) 2—3

Concurs repetiț

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Leșnic cu filia Dumbrăvița, din protopresbiteratul Devei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat. Concursurile înzestrate cu documentele cerute sânt a se înainta subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții — cu observarea prescrierilor regulamentului pentru parohii — se pot înfățișa înaintea alegătorilor spre a cânta, respective a oficia, cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Deva, 14/27 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiterial al tractului Deva în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter

Nr. 142/1919.

(175) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. **Vima mare** din protopresbiteratul Cetății de peatră public concurs cu termen de 30 zile în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele satorite în coala B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze petițiile de concurs cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu în termenul fixat, și pe lângă observarea restricțiilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii să se prezinte în vr-o sărbătoare în biserica din Vima-mare ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, 31 Mai 1919.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. român al tractului «Cetatea-de-peatră» în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 311/1919 prot.

(178) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr.-ort. română din **Coveș**, protopresbiteratul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. 600 cor. salar fundamental plătit în rate lunare anticipative prin repartitie dela popor
2. Întregirea și cvincvenalele legale dela stat, pe cari le-a avut și fostul învățător I. Bucur.
3. Cuartir natural în edificiul școalei.

La alt cuartir sau relut de cuartir comuna nu se obligă.

4. Grădină prescrisă de lege, în natură.

4. Învățătorul ales ie obligat, a instrua elevii școalei de toate zilele și de repetiție, a cerceta biserica în Dumineci și sărbători cu elevii și a cânta la sf. liturgie.

Cei ce pot forma cor cu elevii sau tinerimea adultă, vor fi preferiți și deosebit remunerați.

Doritorii de a ocupa acest post să-și aștearnă rugărilor ajustate cu documentele cerute de lege oficiului protopresbiterat în Agnita până la termenul sus indicat, și să se prezinte în vreo Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul și a-și arăta dextéritatea în cântări și tipic.

Agnita, în 2/15 Iulie 1919.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Localurile oficiilor stăpânirii în Sibiu se găsesc în următoarele străzi:

Prezidentul *Consiliului dirigent*: Strada Schevis 6, et. II.

Resortul de *alimentație* și comunicație Strada Schevis 3 a, et. II.

Resortul *cultelor* și instrucțiunii publice: Strada Poplăcii 7 et. I.

Resortul *agriculturii*: Strada Fabini, pavilionul oțiteresc în școala de cadeți, parter.

Resortul de *finanțe*: Școala cadeților, et. I.

Resortul de *justiție*: Strada Schevis 3-a, et. II.

Res. de *codificare*: Strada Schevis 3-a, et. I.

Res. de *organizare*: Strada Berg 9.

Res. *ocrotirii sociale*: Strada Friedenfels 16, et. I.

Res. de *industrie*: Școala cadeților.

Secretarul de *interne*: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Șeful serviciului de *organizare*: Str. Ciznădiei 4, et. II.

Secretarul pentru *comunicație*: Str. Schevis 3-a, et. II.

Secretarul p. *agricultură*, p. *finanțe*: Școala cadeților, et. II.

Secr. p. *ocrot sociale*: Strada Friedenfels 16, et. I.

Șeful *siguranței*: Strada Schevis 6, parter.

Comanda *Trupelor din Transilvania*: Strada Reissenfels, liceul de stat.

Comanda teritorială, *Secția Organizării* 6—7: Strada Ciznădiei 4, et. I.

Gazeta Oficială: Strada Ciznădiei 4, et. II

Contabilitatea Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, parter.

Secretarii p. *culte și instr. publică*: Strada Poplăcii 7 et. I.

Biroul *Presei*: Strada Schevis 6, parter.

Secretarul p. *interne*: Str. Schevis 6, et.

Res. armatei și siguranței publice, *biroul de informațiuni*: Strada Honterus 17.

Nr. 250/1919 prot.

(186) 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători dela școalele confesionale din parohiile 1. **Loamnăș**, 2. **Mohu**, 3. **Riusadului**, 4. **Șelimbăr**, 5. **Șura mare** și 6. **Vurpăr**, protopresbiteratul Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român. —

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sânt:

1. Salarul prescris de lege cu toate adăsurile sistemizate, plătit în parte dela parohii, parte din ajutorul de stat asigurat deja pentru fiecare post dela ziua introducerii în oficiu.

2. Cuartir în natură, eventual relutul legal.

3. Șuramare și Șelimberul oferă învățătorului și grădină, și o cantitate oarecare de lemne în natură.

Cel ales este dator a duce Dumineca și în sărbători elevii la biserică și a cânta cu ei liturgia, deasemenea are datorința a prevedea în școala de repetiție. —

Doritorii a ocupa unul din aceste posturi să-și înainteze în termenul deschis cererile instruite cu documentele cerute (Atestat de botez, Atestatul ultimei clase medii, Diploma de învățător și eventualele atestate de servicii) subsemnatului oficiu protopresbiterat, având a se prezenta și în parohie spre a-l cunoaște și poporul.

Sibiu, în 7/20 Iulie 1919.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter

La Librăria arhidiecezană din Sibiu se află spre vânzare:

Cântece

pentru voce și piano de **Emil Monția**.

I.

1. Oltul, poezie de O. Goga.
2. Singur, poezie de O. Goga.
3. Doina, poezie de G. Coșbuc.
4. Reverie (Când amintirile 'n trecut), poezie de Eminescu.

Prețul 3 lei = 6 coroane.

II.

5. Dorurile mele, de O. Goga.
6. Peste vârfuri, de Eminescu.
7. Somnoroasă pasărele, Eminescu.
8. După ce atâta vreme, Eminescu.
9. Scumpă dragă lelișoară, *.

Prețul 5 lei = 10 coroane.

III.

10. Seara de O. Goga.
11. Se bate miezul nopții Eminescu.
12. Strigă lelea din grădină, *.
13. Lună Lună de Goga.
14. Ploaia cade *.

Prețul 5 lei = 10 coroane.

:: Expedată recomandat, porto postal 40 fil. ::

ANUNȚ

Administrația Băilor din Ocna-Sibiului necesită urgent mai mulți **vizitii** (Kociși). Informațiuni detaiate se pot lua la Administratorul economic în edificiul Școalei de Cadeți din Sibiu clădirea din curte, parter.

(179) 3—3

Biblioteca

„Reuniunii române de agricultură din com. Sibiu”

Nr. 1.	Ținerea vitelor, de E. Brote	K —24
„ 2.	Trifoiul, de Eugen Brote	—24
„ 3.	Prăsirea pomilor, de Dem. Comșa	—24
„ 4.	Legea veterinară, de inv. Muntean	—80
„ 5.	Insoțirile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote	1-60
„ 6.	Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu	—70
„ 9.	Povețe pentru stăpînirea gîndacilor de Maiu	—10
„ 10.	Darea pe vinuri și favorurile (înlesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii	—
„ 11.	Povețe pentru apărarea împotriva gîndacilor, cari sfredelesc mugurii	—10
„ 12.	Scurtă povățuire la stăpînire șoarecilor de câmp	—10
„ 13.	Cum să îmblătim orzul de bere	—18
„ 14.	Viierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolau Iosif, învățător	—70
„ 15.	Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc. Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text	1-50
„ 16.	Cuvinte de îmbărbătare pentru Serbarea pomilor și a paserilor	—20
„ 17.	Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kern	—10
„ 18.	D'ale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș	—25
„ 19.	Câteva rele încuibate în populațiunea dela sate de Dr. Ion Bucur, medic	—30
„ 20.	Nimicirea șoarecilor de câmp, îndrumări prelucrate după instrucție ministerială	—20

În „Biblioteca meseriașilor români”

au apărut:

Nr. 1.	A. Kotzebue: Nepotul răsfățat, farsă în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Șulțiu, prelucrată de T. V. Păcățian)	—60
Nr. 2.	I. Nestroy: Pribegii, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seb. Stanca	—50
Nr. 3.	Carol F. Pfau: Tânărul editor, îndreptar pentru începători și pentru cei ce voesc a se ocupa cu editura, trad. de Radu P. Barcianu	—60
Nr. 4.	Ioan Lupean: Bucovină n'a învățat și umblă la înșurat, sau Vlăduțul mamei	—40
Nr. 5.	Iuliu Crișan: Carierele vieții. Partea I. Carierile economice, industriale și comerciale	—60
Nr. 6.	Victor Tordășianu: Agonișeala bănească a „Reuniunii sodailor români din Sibiu” în timp de 20 ani. Dare de seamă	1-20

Se pot procura dela Librăria arhidiecezană, Sibiu.